

для проведення больових маніпуляцій; не володіє знеболюючим ефектом; не прибирає тривогу, пацієнт може чути гучні звуки. Тому його не рекомендуємо для лікування шумових фобій, для седації при проведенні неприємних больових процедур.

Основне його застосування – це седація пацієнтів в передопераційний період, коли тварина занадто хвилюється в очікуванні операції, а також його можна використовувати для седації у післяопераційний період, при пробудженні від наркозу супроводжується вокалізацією, що може зробити пробудження більш плавним. До позитивних властивостей препарату відноситься можлива відсутність нудоти.

Одним з основних побічних ефектів ацепромазінвмістимих препаратів виявилася вазодилатація, яка може привести до зниження артеріального тиску, тому його небажано застосовувати нестабільним пацієнтам, з порушенням гемодинаміки. Через великий ризик побічних ефектів його не рекомендуємо застосовувати цуценятам і кошенятам молодше 12 тижнів.

Зустрічається інформація, що ацепромазін не можна застосовувати собакам породи боксер. Вона заснована на описі випадків важких побічних ефектів після застосування ацепромазіна у цієї породи собак. Так як за період дослідження нам не доводилося застосовувати його у собак цієї породи, то ми не можемо з цього приводу нічого сказати. Можливо, немає підстав відмовлятися від ацепромазіна у боксерів зовсім, але використовувати його у цих тварин слід з великою обережністю.

Було прийнято вважати, що ацепромазін не можна застосовувати тваринам, у яких в анамнезі є судоми. Однак, в нашому дослідженні це не підтвердилося, тому, при необхідності, таких пацієнтів можна седировать ацепромазіном. При цьому не варто забувати, що ацепромазін не відноситься до антиконвульсанти і не використовується для купірування судом.

Дози ацепромазіна, які ми використовували для седації, набагато менше стандартно рекомендованих виробниками: 0,005-0,1 мг / кг.

Цікавим є той факт, що ацепромалвмістимі препарати (Комбістрес, Ветранквіл, Ацепромал) ефективні як при внутрішньом'язовому введенні, так і при вполюванні ін'єкційного розчину через рот.

УДК 637. 05

Чайка О.С., студент 2 курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Супрович Т. М, доктор с.-г. н., професор

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

МОРФОЛОГІЧНІ ТА КУЛЬТУРАЛЬНО-БІОХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЕПІЗООТИЧНИХ ШТАМІВ ERYSIPELOTHRIX RHUSIOPATHIAE

Актуальність теми. Бешиха – одне з антропозоонозних захворювань багатьох видів тварин і птахів. Найчастіше і важко хворіють свині від 2-3 місяців до року. Бешиха свиней завдає не лише значного збитку свинарству громадських,

фермерських, індивідуальних господарств, але і представляє серйозну небезпеку для здоров'я людей. Як правило, захворювання першочергово поширюється серед тварин з імунодефіцитними станами за умов зниження їх резистентності та здатності до розвитку ефективних імунних реакцій. Збудник бешихи – єдиний представник роду *Erysipelothrix* з родини *Lactobacillaceae* і є убіквітарним мікроорганізмом. Залежно від умов існування еризипелотрікси мають неоднакові морфологічні, вірулентні, антигенні і імуногенні властивості.

Метою досліджень було: з'ясувати етіологічні фактори, що обумовлюють захворювання свиней на бешиху та вивчити біологічні властивості збудника.

Методи досліджень. Дослідження проводилися протягом 2019-2020 навчального року в ТОВ НВА “Перлина Поділля” Білогірського району Хмельницької області та у Хмельницькій регіонарній лабораторії ветеринарної медицини. Для бактеріологічного дослідження в лабораторію було відправлено патологічний матеріал: серце, шматочки печінки, селезінки, нирка, трубчаста кістка. Матеріал відбирали від свіжих трупів. Бактеріологічні дослідження проводили за тріадою Генде-Коха, з вивченням морфологічних, культуральних, патогенних властивостей виділених мікроорганізмів.

Результати дослідження. Було встановлено, що збудник бешихи виділяється практично з усього патологічного матеріалу, який направляється у лабораторію. Також, паралельно з збудником з патологічного матеріалу виділяються секундарні патогенні (*Salmonella*, *Pasteurella*) і умовно-патогенні (*Escherichia coli*) бактерії, які ускладнюють перебіг захворювання тварин на бешиху. Епізоотичні штами *Erysipelothrix rhusiopathiae* характеризувалися типовими культурально-морфологічними ознаками і добре росли в МПБ з утворенням через 20–24 годин помутніння без плівки та пристінного кільця а також – осаду, який при струшуванні піднімався у вигляді хмаринки. На МПА з сироваткою крові через 48-72 години культивування бактерії бешихи утворювали дрібні гладенькі, прозорі, росинчасті колонії з рівними краями (S-форми), які через 72-96 годин набували ніжно-блакитного кольору. Збудник краще росте в мікроаерофільних умовах. В мазках спостерігали грампозитивні тонкі, прямі палички, розташовані поодинокі або попарно. Отримані штами *Erysipelothrix* ферментували з утворенням кислоти без газу глюкозу й лактозу, не змінювали маніт та цукрозу. Виділяли сірководень та не утворювали індолу.

При біологічному дослідженні після введення білим мишам масою 16-18 г 24-годинну бульйонну культуру одна з них загинула на другу добу. З крові загиблої тваринки було проведено посів на МПА і виділена чиста культура збудника. За результатами серологічної типізації на основі реакції аглютинації за допомогою стандартної гіперімунної сироватки проти бешихи свиней та добової культури мікроорганізму, вирощеного на МПА було виявлено утворення дрібних пластівців, що свідчить про позитивний результат і підтверджує діагноз на бешиху свиней.

Усі отримані культури були перевірені на чутливість до антибіотиків. Епізоотичні штами *Erysipelothrix rhusiopathiae*, що циркулюють в господарстві проявили високу чутливість до антибіотиків пеніцилінового ряду, макролідів і стрептоміцинового ряду.